

Høringsnotat fra arbeidsgruppe for utredning av overordnet struktur for masterprogram ved KHiO

Vedlegg:

1. Mandat
2. Framdriftsplan
3. Presentasjon om arbeidsprosess
4. Strukturskisse

Bakgrunn:

Styret vedtok ny strategi for KHiO i desember 2022. [Organisasjon - Kunsthøgskolen i Oslo \(khio.no\)](https://www.khio.no). Ledergruppen startet i januar med implementering av denne strategien og nedsatte blant annet arbeidsgruppe som skulle utrede muligheter for ny masterstruktur som ledd i å konkret følge opp følgende vedtatte målsettinger i strategien:

- «Kunsthøgskolens samla studieportefølje, spesielt på masterprogramnivå, skal være meir robust, ha breiare fagleg fundament som integrerer kunstnarisk utviklingsarbeid i studia, dra betre nytte av Kunsthøgskolens samla ressursar og sikre dagens fordjupingsområde. Nivået med masterprogram skal fungere som eit naturleg samband mellom bachelor- og doktorgrad.»
- «Vi skal utgreie etablering av felles studieplanstruktur på masternivå, som mogleggjer felles emne, valbare emne, fordjupingsmoglegheiter, utveksling samt sambruk av ressursar.»

Arbeidsgruppen vil kommentere på tolkning og forståelse av begrepet «Robust». Dette er et vanlig begrep i UH sektoren som peker på studietilsynsforordningen og dens krav til fagmiljø. Paragraf 2.3 Fagmiljø som sier: *(4) Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå: For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.*

Prosess:

Arbeidsgruppen formulerte et mandat og forslag til framdrift for arbeidet som ble hørt og revidert etter innspill fra utdanningsutvalget, ledergruppen og styret (se vedlegg 1 mandat og vedlegg 2 fremdriftsplan).

Arbeidsgruppen har hatt flere møter og arbeidet i faser, med innsjekk og innspill fra ledergruppe, faglig ansatte på masternivå, teknisk produksjon, studentrådet og utdanningsutvalget underveis, for å forsøke å sikre en bred forankring underveis og før forslaget går til høring. Fasene har i hovedtrekk vært:

- a) forankring av mandat og prosess
- b) kartlegging interne masterprogram og research på eksterne eksempler nasjonalt/ internasjonalt
- c) identifisere behov og ønsket profil på master ved KHiO
- d) skisserer mulige modell(er) for felles masterstruktur ved KHiO

Hovedtrekk i diskusjonene og referat fra prosessen er nærmere beskrevet i Presentasjon av arbeidsprosess (vedlegg 3). Arbeidsgruppen ønsker likevel å understreke følgende premisser som ligger inne i forslaget:

Profil og intensjoner ved studieprogram på masternivå på KHiO:

- Rette seg mot to intensjoner/målsettinger i ett: å bli en mer kvalifisert og moden yrkesutøver og å bli forberedt til videre studier (phd).

- Handler om fagspesifikk fordypning videre fra en bachelor, som vi mener handler om å gå ytterligere i dybden og i større grad kunne møte/håndtere kompleksitet.
- Skal gi mulighet for spesialisering (ulike fagområder innenfor et fag) i relasjon til en faglig og større (flerfaglig) kunstnerisk kontekst.
- Skal gjøre det mulig for avdelingen å stimulere til nye og utvidede roller (kunstnerrollen, utøverrollen) i faget og i feltet, selvstendighet og egen kunstnerisk stemme/kunstnerskap inn i noe større enn studenten selv som kunstner, i relasjon til et kollektiv og et fagfelt (progresjon og rød tråd fra Bachelor).
- Skal ha tydelig relasjon til KUF og relasjon til PhD programmet. Å kunne knekke koden i kunstnerisk utviklingsarbeid og bli i stand til/få erfaring med gjennom et masterprosjekt å gjennomføre et mindre/avgrenset kunstnerisk utviklingsarbeid fra A til Å.
- Skal stimulere til utvidet kontekstualisering, praksisbasert refleksjon og meta-refleksjon, kunne løfte blikket og skifte perspektiv. Utvikle språk og metoder for ulike former for refleksjon.
- Skal kunne gjøre det mulig for avdelingene å etablere studieprogram som gir rom for valgfrihet og mangfold. Avdelingene skal ha mulighet for å lage studieplanstrukturer som åpner opp for studentens mulighet til i større i grad forme/tilpasse egen faglighet og kunstnerisk kompetanse/spissing/unikhet i masterløpet.

Et viktig bærende prinsipp i arbeidet har vært **fleksibilitet** og **lokalt handlingsrom**. Avdelingene skal ha fleksibilitet til å kunne velge en studieplanstruktur som muliggjør samarbeid, valgfrihet for studentene og utveksling om det er faglig ønskelig og hensiktsmessig. Men samtidig skal avdelingene også ha fleksibilitet til å kunne velge sterke faglige bindinger og obligatoriske emner i en gitt progresjon og rekkefølge av emner. Vi har ønsket å strukturere for et stort handlingsrom for ulike veier fram til en master og lagt til grunn valgfrihet for hver enkelt avdeling til å lage sin egen struktur innenfor den felles overordnede strukturen. Handlingsrommet er knyttet særlig til valg av omfang på faglig spissing (faglig fordypning A: Fordypning og spesialisering) og faglig bredde gjennom f.eks. valgmoduler og/eller samarbeid (faglig fordypning B: ekspansjon og supplement). Videre er det lagt inn ulike muligheter til i sin struktur å legge inn (om ønskelig og faglig hensiktsmessig) utveksling og/eller internship/praksisperiode (ute i kunstfeltet). Det er også lagt inn rom til å velge ulikt omfang på masterprosjektet med et omfang fra minimum 30 til maksimum 60 studiepoeng.

Det er også tenkt handlingsrom for den enkelte avdeling i forhold til hvor mye en binder (obligatorisk faglig fordypning A) og hvor mye en åpner for valg og innpass på emner mellom studieprogram på tvers av KHIOs ulike studieprogram og avdelinger (faglig fordypning B). Der en avdeling velger å etablere rom for valg av emner internt på KHIO, ligger automatisk også muligheten for det å ta emner ved annen kunstutdanningsinstitusjon i Norge og/eller internasjonalt (utveksling, faglig fordypning c), eller i stedet gjennomføre en praksisperiode i kunstfeltet (internship) eller fordype seg ytterligere i masterprosjektet (faglig fordypning D). Dette er viktig å merke seg, studentene kan få tilgang til å velge mellom ulike faglige fordypninger til samme tid i studieløpet (*enten* bredde/supplerende emner, utveksling, internship/praksis eller mer omfattende masterprosjekt), men må ikke nødvendigvis få mulighet til å ta del i alle alternativene (ikke praktisk-organisatorisk mulig).

Vi vil også presisere at det er fagmiljøet selv, som regulerer og bestemmer om et emner de eier skal åpne opp for deltakelse fra andre studenter enn sine egne fordypningsstudenter. Dette gjøres ved å sette krav til forkunnskap ved opptak til emnet. Det er også fagmiljøet selv i en senere fase (fase 3) som bestemmer om de ønsker å søke samarbeid med andre studieprogram og/eller avdelinger (i små eller større konstellasjoner) for å utvikle fagspesifikke felles emner (mulighet innenfor faglig fordypning B).

Dagens studieplaner på masternivå ved KHIO er helt låste i den forstand at det er et gitt løp innenfor et studieprogram gjennom hele masterløpet. Alle studieplanene er også helt ulike strukturert, noe

som vanskeliggjør formalisert samarbeid og utveksling. Det foregår mye samarbeid i dag likevel, men dette blir ikke formalisert i studiepoengproduksjonen, i vitnemål eller i organisering av undervisningen. Intensjonen ved ny felles, overordnet studiestruktur er å muliggjøre og forenkle dette formelt.

Det er få låste emner i strukturen. Det eneste som foreslås bundet er et felles emne i kunstnerisk utviklingsarbeid (KU 1 og KU 2) på 5 studiepoeng 1. semester og 5 studiepoeng i enten andre eller tredje semester. I tillegg blir det krav om masterprosjekt i hele 4 semester. Øvrige studiepoeng er fritt til disposisjon til faglig fordypning av ulikt slag (faglig fordypning spisset A, faglig fordypning bredde B, utveksling eller internship C eller ekstra masterprosjekt D)

Veien videre

Arbeidsgruppen avslutter sitt arbeid og utredning vår 23 etter orientering i styret 13. juni og vil overlate til ny rektor og ledelse i dialog med ny styreleder og styre å beslutte hvordan arbeidet skal videreføres. Arbeidsgruppen vil likevel peke på og anbefale følgende faser i arbeidet i kjølvannet av en eventuell ny struktur.

Fase 2: studieåret 23-24

På institusjonsnivå:

- Nedsette en faglig studieplangruppe som skal utvikle emneplan for det nye felles emnet KU 1 og KU 2, under ledelse av prorektor for forskning.
- Nedsette en studieplangruppe som skal lage et utkast til felles oversettelse og tolkning av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverks læringsutbyttebeskrivelser for masterutdanning ved KHiO
- Nedsette en studieplangruppe ledet av prorektor for utdanning som sikrer framdrift og koordinering av arbeidet med felles masterprogram på KHiO i fase 2 og videre inn i fase 3

På avdelingnivå:

- Dekan nedsetter studieplangrupper for studieplanrevisjon for eksisterende masterprogram ved avdeling. Studieplangrupperne skal utvikle et utkast til ny strukturmodell som innpasses i felles overordnet modell og beskriver hvordan faglig fordypning skal struktureres (i forhold til faglig fordypning A, B, C eller D) i semester 1-3. Det skal også klargjøres når det er tenkt utveksling. I tillegg må det klargjøres hvilke emner (om noen) som det kan være mulig og ønskelig å åpne opp for deltakelse fra andre masterstudenter. Dersom fagfordypning B velges, bør det konkretiseres om det er ønskelig med samarbeid om felles emner med noen andre fagmiljøer eller om det er ønskelig å utvikle ny innovative emner til studieprogrammet.

Fase 3: høst 24

- Starte pilotering av felles KU emne i eksisterende masterprogram
- På bakgrunn av identifiserte muligheter for samarbeid om felles emner, nedsette studieplangrupper som jobber med å utvikle emneplaner for disse emnene.
- Starte formell prosess mer studieplanrevisjoner med intensjon om oppstart av pilotemner og/eller nye masterprogram fra høst 2025

Arbeidsgruppen vil anbefale en gradvis overgang og rom for å pilotere underveis. Det må være litt fleksibilitet i disse utviklingsprosessene. Det kan være hensiktsmessig å knytte strategiske utviklingsmidler som insentiv i dette arbeidet. Faglig forankring og gode faglige prosesser blir svært viktig i fase 2 og fase 3.